

De grootsheid van Kṛṣṇa

(*Bhagavadgītā* hoofdstuk 10)

1. *De heer sprak:*
Luister nogmaals, o held, naar mijn verheven woorden, die ik tot jou, die daar plezier aan beleeft en er profijt van kunt hebben, zal spreken.
2. Noch de goden, noch de grote wijzen kennen mijn oorsprong. Ik ben immers het begin van hen allen: zowel van de goden als van de grote wijzen.
3. Wie mij kent als de ongeborene, als degene zonder begin, als de heer van alle werelden, hij zal, vrij van de waan der illusie, temidden van de stervelingen, worden bevrijd van alle zonden.
4. Wijsheid, kennis, vrijheid van illusies, geduld, oprechtheid, zelfbeheersing, innerlijke rust, geluk, lijden, zijn, niet-zijn, vrees en ook onbevreesdheid,
5. geweldloosheid, evenwichtigheid, tevredenheid, ascese, goedgeefsheid, roem en oneer, al deze menselijke eigenschappen komen uit mij voort.
6. De zeven grote wijzen en de voorafgaande vier, en ook de voorvaders van de mensheid, waarvan alle mensen in de wereld afstammen, zijn ontstaan uit mij, geboren uit mijn geest.
7. Hij die mijn rijkdom en macht waarlijk kent, is door zijn toegewijde dienst met mij verbonden; dat is zeker.
8. Ik ben de oorsprong van alles. Alles komt uit mij voort. De wijzen die dat weten, aanbidden mij met heel hun hart.
9. Zij die hun gedachten op mij gericht hebben en hun leven aan mij wijden, die elkaar steeds over mij onderrichten en vertellen, zij zijn tevreden en blij.
10. Ik geef hen die voortdurend op mij gericht zijn en mij liefdevol aanbidden, die innerlijke verbondenheid met mij waardoor zij naar mij toekomen.
11. Vanuit medelijden met hen, laat ik, die in hun hart woon, met de stralende lamp van de kennis de uit onwetendheid geboren duisternis verdwijnen.
12. *Arjuna sprak:*
U bent het hoogste Zijn, het hoogste toevluchtsoord, degene die de mensen zuivert. U wordt gezien als de eeuwig goddelijke mens, de eerste god, ongeboren en alomtegenwoordig.
13. Alle grote zieners hebben dat over u verteld, Nārada, en ook Asita, Devala en Vyāsa, en nu vertelt u het mij zelf ook.

14. Alles wat u mij vertelt, beschouw ik als waar, o Kṛṣṇa! Noch de goden noch de demonen kennen uw ware aard.
15. U, o allerhoogste wezen, kent uzelf door uw zelf. U bent immers de schepper van al wat leeft, de heer van alle schepselen, de god der goden en de heer van de gehele wereld!
16. Spreekt u alstublieft, nadat u nu eenmaal in deze wereld bent gearriveerd, voluit over de eigen goddelijke vermogens, waarover u beschikt.
17. Hoe kan ik u in mijn voortdurende meditatie leren kennen, o yogi? En in welke vormen, o heer, moet ik mij u voor de geest halen?
18. O Kṛṣṇa, vertel mij nogmaals uitvoerig over uw yoga en uw heerlijkheid. Ik die naar u luister, kan niet genoeg krijgen van uw levenwekkende woorden.
19. *De heer sprak:*
Okay, Arjuna, ik zal je vertellen over mijn goddelijke vermogens; over de belangrijkste althans, want het is onmogelijk alle te noemen.
20. Ik, o Arjuna, ben het Zelf, dat in het hart van alle schepselen woont. Ik ben begin, midden en einde van alle wezens.
21. Van de Āditya's ben ik Viṣṇu, van de hemellichten ben ik de stralende zon, van de Marut's ben ik Marīci en van de sterrenhemel ben ik de maan.
22. Van de Veda's ben ik de Sāmaveda en van de goden ben ik Indra. Van de zintuigen ben ik het denken en van alle levende wezens ben ik het bewustzijn.
23. Ik ben Śiva van de stormgoden en Kubera van de Yakṣa's en Rākṣasa's. Van de Vasu's ben ik Agni, de vuurgod, en van de bergen ben ik de berg Meru.
24. En weet Arjuna, dat ik Bṛhaspati ben, de leider van de hogepriesters.
En ik ben Skanda onder de legeraanvoerders, en de oceaan onder de wateren.
25. Van de grote zieners ben ik Bhṛgu, van de woorden ben ik de syllabe *OM*, van de offerandes ben ik het fluistergebed, en van dat wat onbeweeglijk is, ben ik de Himālaya.
26. Van alle bomen ben ik de heilige vijgeboom, van de goddelijke wijzen ben ik Nārada, van de gandharva's ben ik hun vorst Citraratha en van de wijze zieners ben ik Kapila, de wijsgeer.
27. Weet dat ik onder de paarden Uccaiḥśravas ben, geboren uit de nectar van de oceaan; onder de koninklijke olifanten ben ik Airāvata, Indra's rijdier, en van de mensen ben ik de koning.
28. Van de wapens ben ik de bliksemschicht en onder de koeien Kāmaduh, de mythische koe van overvloed. Ik ben Kandarpa, de god van de liefde, die kroost verwekt, en van de slangen ben ik Vāsuki, de koning der giftige slangen.

29. En ik ben Ananta onder de niet-giftige slangen en Varuṇa onder de waterbewoners; Aryaman onder de voorvaderen en Yama onder de heersers.
30. Ik ben Prahlāda van de demonen, en de tijd van degenen die aangesteld zijn om de tijd te beheersen. Van de bosdieren ben ik de leeuw en van de vogels Garuḍa, de vogel van Viṣṇu.
31. Ik ben de wind van al datgene wat schoonmaakt en onder de helden ben ik Rāma. Van de grote vissen ben ik de haai en van de rivieren ben ik de Ganges.
32. O Arjuna, ik ben begin, midden en einde van de scheppingen. Onder de wetenschappen ben ik de kennis van het Zelf en van het debat ben ik de conclusie.
33. Ik ben de a van de klanken en de nevenschikkende samenstelling van de samenstellingen. Ik ben de onvergankelijke tijd, ik ben Brahman, de schepper, die naar alle kanten kijkt.
34. Ik ben de allesverslindende dood en de oorsprong van alles wat nog zal komen. En van de vrouwen ben ik de roem, de schoonheid, de welbespraaktheid, het geheugen, de intelligentie, de standvastigheid en het geduld.
35. Evenzo ben ik de allerheiligste van de lofzangen, de gāyatrī onder de versmaten; de eerste maand van de maanden van het jaar en de lente van de seizoenen.
36. Ik ben het dobbelspel van de valsspelers, ik ben de schittering van de schitterenden. Ik ben de overwinning en de intentie daartoe, ik ben de kracht van de sterken.
37. Van de afstammelingen van koning Vṛṣṇi ben ik Balarāma, van de Pāṇḍava's ben ik Arjuna. Ook ben ik Vyāsa van de wijsgeren en van de dichters Uśana, de denker.
38. Onder de machtsmiddelen ben ik de stok, en van hen die willen winnen, ben ik de zelfdiscipline. Ik ben de stilte van de geheimen en de wijsheid van de geleerden.
39. En ook, o Arjuna, ben ik het zaad van al wat leeft. Er is geen wezen, of het nu wel of niet kan bewegen, dat zonder mij kan bestaan.
40. Er is geen einde aan mijn goddelijke vermogens, o Parantapa! Maar dat wat ik jou nu heb verteld, is slechts een voorbeeld van de grootsheid van mijn macht.
41. Wat er ook bestaat aan rijkdom, schoonheid of macht, je moet weten dat alles voortkomt uit een sprankel van mijn stralende luister.
42. Maar wat heb jij aan al deze kennis, o Arjuna? Terwijl ik met één deeltje van mijzelf dit gehele universum draaiende houd, blijf ik die ik ben.

(Dit is het einde van het tiende hoofdstuk)